

Dzień świstaka

Najstynniejszy zwierzęcy meteorolog świata przewiduje pogodę

2.02.2021r. Phil prognozował pogodę, na kolejne sześć tygodni. Najstynniejszy świstak świata wyszedłszy ze swojej norki w Pensylwanii, zobaczył swój cień, co oznacza, że zima tak szybko nie odpuści. Na razie jego przewidywania są właściwe, lecz nie zawsze się sprawdzają. Każdego roku rytuał wygląda tak samo: Phil wychodzi ze swej elektrycznie ogrzewanej norki w pniu drzewa na wzgórzu Gobbler's Knob, rozgląda się za swym cieniem, po czym „szepcze” prognozę do ucha przedstawicielowi Klubu Świstaka. Przedstawiciel przekłada to na angielski i informuje opinię publiczną. Przez ostatnie 11 lat Phil - jak wypominają mu meteorolodzy - mylił się aż sześciokrotnie. Legenda (podobno rodem z Niemiec) głosi, że jeśli zwierzę zobaczy swój cień 2 lutego, czeka nas jeszcze długa zima, a jeśli cienia nie będzie - wkrótce nadejdzie wiosna. Co prawda od prognozy Phila minęły dopiero trzy tygodnie i sprawdziła się ona w 100%, lecz mamy nadzieję patrząc za okna, że kolejne trzy tygodnie upłyną już pod znakiem bardziej wiosennej aury.

Laura Walecko ●

5 znanych kobiet w nauce

Dzisiejszy artykuł poświęcony będzie kobietom. Jak wiemy w przeszłości nie miały one wiele praw i nie mogły wykonywać wszystkich zawodów tylko poszczególne. Gdy pomyślimy o sławnych artystach pierwsze co nasuwa nam się na myśl to np.: Fryderyk Chopin, Leonardo Da Vinci czy Vincent Van Gogh. Owszem są oni bardzo utalentowani, jednak są płci męskiej. Jak możemy zauważyć z łatwością wymienimy sławnych mężczyzn, jednak gdyby ktoś poprosił nas o to samo tylko z kobietami byłoby dużo ciężiej. Dlatego w tym artykule przedstawię wam pięć kobiet znanych w nauce.

1. May-Britt Moser

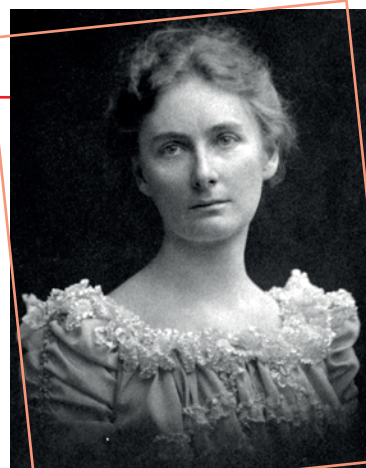
– dzięki niej wiemy, jak mózg tworzy mapę otoczenia.

Pierwszą z piątki kobiet jest May, pochodzi z Norwegii, jest specjalistką od neurologii i neurofizjologii. Gdy zaczęła studia psychologiczne w Norwegii rozpoczęła badania nad mózgiem szczurów wrzuconych do różnego rodzaju labiryntów. Oprócz mózgu gryzoni badała w jaki sposób ludzki mózg filtruje zbędne informacje, po to by skupić się na tych ważnych. Przez długie lata badań May odkryła GPS w mózgu za co w 2014 roku wraz z mężem otrzymała Nagrodę Nobla w dziedzinie fizjologii i medycyny.

2. Florence Bascom

– pomogła nam zrozumieć, jak tworzą się góry.

Pochodząca z Ameryki Florence od dziecka zakochała się w geologii. Początek tego zainteresowania zrodził się na wycieczce, na którą pojechała z ojcem i jego kolegą geologiem. Amerykańska uczelnia przyznała jej tytuł doktora. Badała jak tworzą się góry, analizując formacje na terenie: Pennsylvanii, New Jersey i Maryland. Była wiceprzewodniczącą Amerykańskiego Stowarzyszenia Geologicznego. W ciągu swojej kariery napisała ponad 40 publikacji, była niezwykle szanowaną osobą w amerykańskim świecie naukowym. Żyła w latach 1862-1945, co ciekawe nigdy nie wyszła za mąż.

3. Maria Skłodowska-Curie

- odkryła polon i rad.

Trzecia sławna kobieta to Maria Skłodowska-Curie, pochodząca z Polski, dwukrotna laureatka Nagrody Nobla w aż dwóch różnych dziedzinach. Jest jedynym naukowcem, który otrzymał dwie nagrody w dwóch różnych dziedzinach i jedyną kobietą z dwoma Noblami. Pierwszego nobla otrzymała w wieku 36 lat, natomiast drugiego gdy miała 44 lata. Większość swojego życia i karierę zawodową poświęciła badaniu właściwości chemicznych pierwiastków promieniotwórczych. Przez właśnie te badania odkryła dwa nowe pierwiastki- polon i rad.

4. Cecilia Payne-Gaposchkin

- wytłumaczyła, z czego zbudowane jest Słońce

Pochodząca z Wielkiej Brytanii Cecilia była astronomką, która odkryła, że słońce składa się głównie z wodoru i helu. Początkowo studiowała botanikę do czasu gdy przez przypadek usłyszała wykład pewnego znanego fizyka. Wykład tak mocno ją zainspirował, że postanowiła zmienić kierunek, przeprowadziła się do USA gdzie studiowała na Harvardzie. Jej pracę doktorancką okrzyknięto najbardziej błyskotliwą publikacją napisaną przez astronoma. Studiowała nie tylko Słońce, ale i gwiazdy – w ciągu swojej kariery uwieczniła je na milionie fotografii.

5. Rita Levi-Montalcini

- autorka przełomowych badań nad układem nerwowym

Rita to włoska specjalistka od neurologii, która dożyła aż 103 lata. W czasie II wojny światowej Rita była zmuszona do ucieczki z rodzinnych stron, wraz z rodziną osiedliła się w wiosce. Mimo to nie przerywała swojej pracy naukowej i prowadziła badania, wykorzystując embriony kurczaków. W 1986 roku otrzymała Nagrodę Nobla za przełomowe badania, które pozwoliły zrozumieć mechanizmy regulujące wzrost komórek i narządów u ludzi i zwierząt.

- Kamizelka kuloodporna, wyjście pożarowe, drukarka laserowa – wszystkie te rzeczy zostały wynalezione przez kobiety.
- Kobiety mówią około 7 000 słów dziennie. Mężczyźni – tylko 2 000.
- Kobiety płaczą od 30 do 64 razy w roku. Dla porównania: mężczyznom zdarza się to maksymalnie do 6 razy w roku.
- Niektóre kobiety potrafią odróżnić miliony dodatkowych kolorów, a to wszystko za sprawą mutacji genetycznej.
- 80% kobiet zadaje pytania o rzeczy, na które zna już odpowiedź.

Mam nadzieję, że zapamiętacie kobiety i informacje o nich. Jak widzicie możemy być kim tylko chcemy, ogranicza nas tylko wyobraźnia. Kto wie może kiedyś ktoś o was i waszych niesamowitych osiągnięciach również napisze artykuł.

Julia Gala ●

Czym jest

EWOLUCJA?

Zapewne wielu z nas zastanawia się nad tym ile lat wstecz sięgają początki istnienia człowieka. W tym artykule dowiecie się wszystkiego na temat ewolucji człowieka. Poznacie czym jest ewolucja, kto jest twórcą teorii ewolucji oraz wiele innych ciekawych informacji na ten temat.

Ewolucja jest to proces stopniowych zmian budowy ciała, sposobu życia, czy upodobać pokarmowych, prowadzących do powstania nowego gatunku. Zmiany te wynikają często ze zmian zachodzących w środowisku. Czasem z gatunku wyjściowego (przodka) powstaje wiele gatunków potomnych. Ewolucję potwierdzają dowody bezpośrednie, jak i pośrednie. Bezpośrednie pozwalają nam prześledzić kolejność pojawiania się poszczególnych form organizmów (skamieniałości, relikty, ogniwa pośrednie). Dowody pośrednie natomiast opierane są na analizie podobieństw oraz różnic w budowie (np. struktury homologiczne i analogiczne). Początki ewolucji człowieka sięgają nawet 7,2mln lat wstecz.

Kto jest twórcą Teorii Ewolucji?

Twórcą teorii ewolucji jest brytyjski geolog i przyrodnik Karol Darwin. Po wielu latach obserwacji, podróży oraz badań, w 1859 roku Darwin ogłosił przełomową i kontrowersyj-

ną, jak na tamte czasy, teorię ewolucji. Opublikował ją w swoim dziele pt. „O powstawaniu gatunków”. Teoria ta zrewolucjonizowała sposób myślenia o tym, jak powstały gatunki i skąd na Ziemi wzięło się życie.

Przebieg ewolucji

Najstarszym przodkiem człowieka jest Sahelantrop. Żył on 7,2mln -6mln lat temu. Potrafił on chodzić na dwóch nogach. Wspinał się na drzewa, gdzie chronił się przed zagrożeniami. Żywił się głównie owocami.

Następnie wyeluował Ardipitek. Żył on 4,4mln lat temu. Poruszał się głównie po drzewach. Żywił się zwykle owocami i młodymi liśćmi. Jadał też owady i inne drobne zwierzęta.

Po Ardipitku był Australopitek. Przebywał na otwartych przestrzeniach i w buszu. Żywił się głównie owocami, prawdopodobnie jadał też mięso. Australopitek żył 4,2mln -1,78mln lat temu.

Od 2,3mln do 1,7mln lat temu żył człowiek zręczny. Poruszał się wyłącznie na dwóch nogach. Posługiwał się już narzędziami zrobionymi z kamienia. Tworzył prymitywne obozowiska. Był wszystkożerny, lecz jadł głównie mięso.

Następnie wewoluował człowiek wyprostowany. Skolonizował on Afrykę i Euroazję. Posługiwał się ogniem. Wytwarzał narzędzia z kamieni oraz z kości i rogów zwierząt. Bardzo często polował. Był wszystkożerny, ale jadł głównie mięso.

250tys- 24tys lat temu pojawił się Neandertalczyk. Był krępej budowy ciała. Poruszał się już w postawie wyprostowanej. Tworzył bardzo różne narzędzia. Potrafił mówić. Był wszystkożerny. Bardzo często polował.

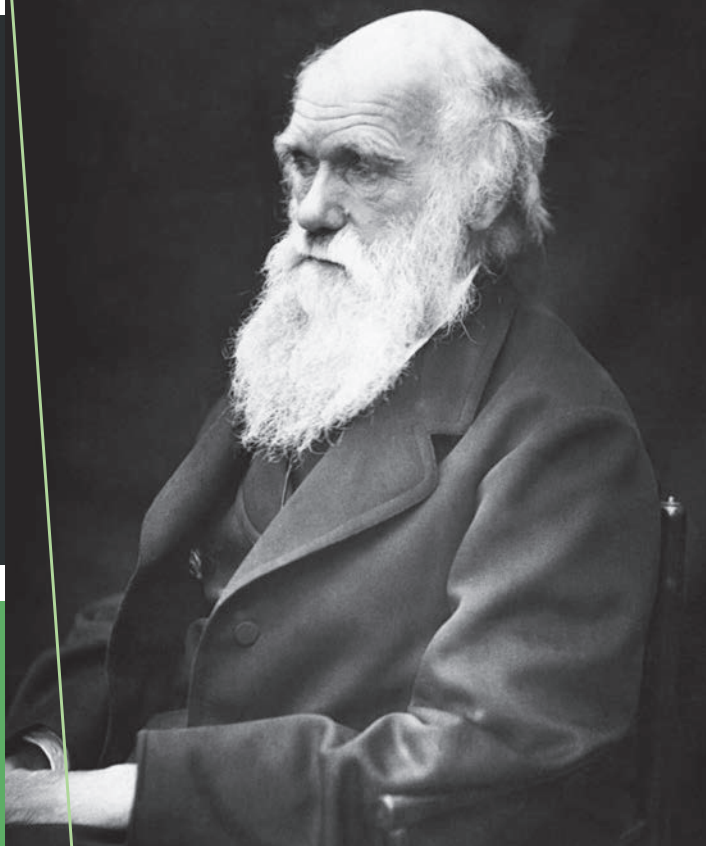
Od 300tys lat na ziemi żyje człowiek rozumny. Mógł posługiwać się skomplikowanymi narzędziami. Tworzył kulturę i sztukę. Był wszystkożerny, ale głównie żywił się mięsem. Jego rozwój trwa do dziś.

Tomasz Hadzicki ●

Niewiedza znacznie częściej wywołuje uczucie pewności siebie niż posiadanie wiedzy: to właśnie osoby, których znajomość nauki jest niewielka, a nie te, które posiadają o niej rozległą wiedzę, są tak absolutnie przekonane o tym, że ten lub ów problem nie zostanie nigdy rozwiązany przez naukę.

Karol Darwin

12 lutego obchodziliśmy Dzień Darwina. Święto to ma na celu upamiętnienie odkryć i dokonań uczonego oraz popularyzowanie nauk przyrodniczych.

Rośliny, które przeżyją wszystko

Rośliny, czy to kolorowe, czy też mniej kolorowe, są miłą dla oka ozdobą. Poza tym mają także inne właściwości, ale dzisiaj nie na tym się skupimy. Każdy w domu ma chociaż jednego zielonego przyjaciela, którym - tutaj często niestety - musimy się opiekować. Ile to już razy zapomnieliście podlać waszą roślinkę, by po kilku dniach zorientować się, że z pięknej rośliny stała się ona uschniętym patykiem? A może wasz kwiatek wystawiony był na zbyt duże działanie słońca, a może ilość promieni była niewystarczająca? Cóż... o rośliny czasem ciężko za-

dbać. Istnieją jednak gatunki, o których możemy zapomnieć na wiele dni, mogą stać w cieniu, albo na "pełnym słońcu", czy nawet można przенosić je z miejsca na miejsce i nic im się nie stanie. A czy są to rośliny bardzo trudno dostępne, czy drogie? Oczywiście, że nie. A oto przykłady niektórych z nich:

1. Kaktusy i sukulenty.

W tym zestawieniu nie mogło ich zabraknąć. Bo przecież "kaktusa nie da się zabić". Jest to oczywiście nieprawda, chociaż i tak trzeba bardzo się natrudzić, aby mu zaszkodzić.

Rośliny te nie potrzebują specjalnej opieki. Lubią miejsca nasłonecznione, a nie przepadają za wodą, dlatego też mogą stać na Waszym parapecie przez wiele miesięcy.

2. Grubosz.

Jest to roślina ozdobna, która nawet w domowych warunkach może osiągnąć wysokość 1 metra. Możecie znać ją pod nazwą "drzewko szczęścia". Na całe szczęście tę roślinę można czasem przesuszać, więc, nawet pomimo tego, że trzeba podlewać ją obficie, będzie ona dobra dla wszystkich zapominalskich.

3. Sansewieria.

Jestem przekonana, że już nieraz widzieliście taką w biurze, czy klasie. To nie tylko jeden gatunek, ale cała rodzina roślin, które przeżyją wszystko. Najlepiej podlewać ją mniej więcej co dwa tygodnie, lub kiedy ziemia będzie bardzo sucha. Możecie postawić ją praktycznie wszędzie, a ona, mimo tego, że niekoniecznie będzie rosła najszybciej, przeżyje. Ponadto najlepiej oczyszcza nasze powietrze.

4. **Dracena Sanderiana.**

Znana również jako Lucky Bamboo. Nie jest bambusem, jednak tę nazwę zyskała dzięki swoim łodygom przypominającym tę roślinę. Jest dobra dla wszystkich osób, zarówno dla tych, którzy zapominają podlać, jak i dla tych, którzy zbyt często podlewają rośliny, ponieważ uwielbia ona wilgoć. Można trzymać ją nawet w wazonie z wodą. Najlepsze stanowisko to zacienione miejsce.

5. Zamiokulkas.

Roślina ta ciężko znosi mocne słońce - szczególnie to letnie - oraz zbyt dużą ilość wody. Możecie zapomnieć o nim na długi czas, a on tylko wam podziękuję. Do tego jest bardzo wytrzymały, jeśli chodzi o jakiegokolwiek drobnoustroje, a na dodatek jest zwyczajnie piękny. Ma mięsiste, błyszczące liście. Roślina idealna, prawda?

6. Epipremnum.

Sama posiadam tę roślinę i ona rzeczywiście jest łatwa w uprawie. Wybaczycie mi naprawdę wiele. Pnie się, dlatego też powinno się umieszczać przy niej podpory. Rośnie ona bardzo szybko i jest łatwa w rozmnażaniu. Nie lubi ona zbyt dużej ilości słońca, ale też nie przepada za jego brakiem. Nie powinno się jej ani przesuszać, ani przelewać. W zimę może dostawać o połowę mniej wody niż latem.

7. Syngonium.

Jest to roślina o pięknych liściach, która rośnie jak na drożdżach. Najlepiej czuje się w półcieniu, co daje wiele możliwości z ulokowaniem roślinki. Tak samo jak z epipremnum nie powinno się jej przesuszać ani przelewać - najlepiej jest ją podlewać raz w tygodniu. Syngonium Neon Robusta (jeden z rodzajów) ma cudowne różowo - zielone liście, co nadaje jej delikatny wygląd.

Jak sami widzicie jest wiele roślin, które nie potrzebują specjalnej opieki, a są miłe dla oka. Większość z nich jest łatwo dostępna, wystarczy pójść do sklepu ogrodniczego. A gdyby jakieś zagadnienie z zakresu uprawy tej rośliny, na internecie jest wiele blogów poświęconych zielonym przyjacielom i opiece na niej. Mam nadzieję, że artykuł Wam się spodobał i teraz przystroicie Wasz pokój, czy może nawet cały dom w roślinki różnej maści.

Zofia Horak ●

ZESPÓŁ REDAKCYJNY

Michał Margos, Zofia Horak, Julia Gala, Antonina Proszkowiec, Maja Nowicka, Mikołaj Kościuk, Tomasz Hadzicki, Laura Walecko, Wiktoria Wystrach, Natalia Gozdek, Piotr Świątkiewicz, Adam Chromiec

Opiekun redakcji: Kamila Figura